

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu.—V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Koreniji v Stična - vi hiši št. 253 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Deželni zbor goriški.

Zadnja seja dne 1. julija. (Konec.) Poročevalec Dottori. O predlogu deželnega odbora za stran uravnave spodnje Soče sklene zbor:

a. Naročuje se deželnemu odboru, da dožene povzede in obravnave z vis. vlado v namen, da bude določeno, kateri in v kakem razmerju med seboj so dolžni skladati stroške potrebne za obrambo Sočnih bregov;

b. naročeno je istemu odboru, da sestavi, če bo treba, o tej zadevi poseben predlog postave, ter ga predloži v prihodnji sesiji. (S tem sklepom je za letos prognan strah zastran znane garancije za povračilo 800.000 gld., ki bi jih nekda to delo pobralo.)

Isti poročevalec. Načrt postave zastran razdelitve občinskih zemljišč gorenjevaških v kanalski županiji izroči se deželnemu odboru v razpravo z naročilom, da poroča o njem v prihodnji sesiji, — ker ga je županstvo za to sesijo prepozno podalo. —

Dr. Tonkli poroča v imenu finančnega odseka o proračunu deželnega zaloga za l. 1881, ki se brez posebnih ugovorov potrdi se sledečimi glavnimi številkami:

A. Potrebščine.

Table with 2 columns: Item description and Amount in gld. Includes items like 'I. Stroški za deželni zbor', 'II. Glavni oskrbnišveni stroški', etc.

Skupaj gl. 195.985.—

B. Založba.

Table with 2 columns: Item description and Amount in gld. Includes items like 'I. Dohodki, ki jih daje dež. premoženje', 'II. Povračila bolnišničnih stroškov', etc.

Skupaj gl. 82.831.—

Da se založi deficit, znašajoč 113.154 gld. naloži zbor za l. 1881

1. doklado po 12% na skupni znesek vseh neposrednih državnih davkov; — 2. doklado po 20% na užitino vina, mošta in mesa; — 3. doklado po 50% državnega davka od vseh žganih (spiritoznih) pijač, ki se razprodajo v deželi; — 4. davščino 1 gl. od vsacega hektoltra nadrobno potočenega piva.

Dalje ponovi zbor vse tiste sklepe, ki so obveljali pri razpravi deželnega budžeta za l. 1880 zastran pobiranja davščine od piva, zastran tega, kako ima v bodoče zavarovan biti deželni zalog, da bo lahko na podlagi dotičnih pogodb zahteval od najemnikov erarske užitnine, naj plačujejo deželno doklado v primeri pogojene erarske užitnine, zastran letnega doneska, ki se plačuje c. k. kmet. društvu v Gorici in zaradi primernega posojila, ako bi ne zadostovali proračunjeni dohodki v zalozbo vseh deželnih potrebščin.

Slednjic se je pooblastil deželni odbor, da sme dogovorno s c. k. namestništvom primerno povekšati odstotek sklenjenih doklad k izravnim davkom, ako bo skupni znesek neposrednih državnih davkov v letu 1881 vsled vpeljave novega zemljišnega davka manjši od zneska vseh neposrednih davkov z vojnim prikladom vred v letu 1880.

Poročevalec Pagliaruzzi. Vsled prošnje mnogih posestnikov iz Brd, da bi deželni zbor posredoval pri visoki vladi v namen, da se odpusté zemljišni davki v primeri škode, ki jo je naredila pretekla huda zima v vinogradih pokončavša mnogo trt, — naroči zbor deželnemu odboru, naj poda v tem zmislu peticijo vis. vladi pa tako, da bo v korist vsem vinogradnikom cele dežele.

Poročevalec Faganel. O prošnjah mnogih sosedov iz Dola v opajski županiji in gospodarskega sveta v Biljah za ločitev od dotičnih in ustanovitev svojih županij prestopi zbor na dnevni red.

Ker je končan dnevni red in so rešeni vsi predmeti, ki so se imeli razpravljati v tej sesiji, zahvali se glavni gg. poslancem, da so se svojim marljivim, vstrajnim delovanjem v tako kratke dobi omagali toliko važnih nalog, vošči, da bi to delovanje obrodilo mnogo sadu v prospeh naše deželi, pa tudi skupnej nam slavnej domovini ter nazdravi ustanovitelju naše ustave presv. cesarju F. J. I. — Poslanci odzdravé: Živio! Evviva! in zborovanje je končano.

V prihodnjih številkah hočemo še nekoliko spregovoriti o glavnih predmetih letošnjega dež. zborovanja.

Dopisi.

Iz Sezane, 20. junija. (Izv. dop.) Nikar ne mislite, da Vam Bog ve, kaj posebnega sporočim iz kraške naše kapitale — saj je vse pri starem tu, ali vsaj čudo malo novega, od kar sem Vam pred davnim časom zadnjič poročal. To pa to, da smo Sežanci čedalje bolj mestjanski, kar spričuje naš mestni — ali recimo, občinski park; imenujem ga tako, kajti če bi pisal o vrtu, vtegnil bi kodo misliti, da govorim o katem šolskem vrtu, ali sadni drevnici ali kaj tacem; — a naš javni vrt je pravo pravcato sprehajališče, pravi park „en miniaturo“; kedor ne verjame, naj se pride šetat v njegove hladne sence, pa bo videl in se prepričal, da pišem resnico. Kar me vsak dan v oči bode, je sosedova ograda, zid, koji ravno tik našega parka ven sterči proti časti in nikakor ne lepote našega sicer tako lepega kraja. Pravijo, da je s tem zidom bogati sosed samovoljno segnil čez svoje meje, čemur se je prav močno čuditi, ker mu, Bog me, ni potreba pediti zemlje v javno kvar, ko ima svojega blaga in sveta toliko, da mu povsod ostaja. Še bolje pa se je čuditi občinskim poglavarjem, kateri sicer v mnogem oziru skrbé za prospeh, razvoj in diko našega kraja — skoro se sramujem reči vasi — da so molče gledali, ko se je gradil ta zid in so še le zdaj začeli odperati oči, ko zid stoji in se sosed ponaša z mirno posestjo. Zdaj slišim, da je občinsko poglavarstvo zapoved dalo bogatemu lastniku, da se ima sé zidom umakniti v svoje meje — a da on tega nikakor neče storiti, vsled česar nastane — pravda. Zopet čudno! Mož, kateri se tako rad ponaša kot blagodejnik, kot dobronik občine — brani ped zemlje, brani posest golega zidu, koji očitno kazi lepoto našemu javnemu vrtu in če hočete, tudi dotični ulici in dosledno celemu kraju — brani, ali hoče braniti to s pravdo, mesto bi se ravno v tem skazal visokodušnega ter radovoljno storil to, kar bi bilo v tem slučaju storiti vsakemu, komur ni trma zadušila slehernega blažjega čuta. — No, pa morda še stori!

A nikar ne mislite, da je naš javni vrt edino, kar daje Sežani nekaj mesten značaj. Kaj še! Naš javni vrt, kojega imamo zdaj — pod oklepi bodi rečeno — zarad suše pod ključem in je le nekoliko ur na dan odprt za javno rabo, — naš živinski trg, naši hoteli, naše cene in še marsikaj družega je vse „come il faut“, da sme biti Sežana zares „šti-

LISTEK.

Nesrečne vesti. Šegavka (Poslov. G-r.) (Dalje.)

2.

„On pijančuje.“ Ti nezgodni Srečko, ti skušnjavec, ti zapeljivec; kaj si pač silil brata, da je pri zadnji veselici svojih tovarišev izpil kozarec rudeče kapljice nad navadno mero? To odveč ga udobrovolji in omoti, da domov gredočemu svet pleše pred očmi. Ko prideta brata na dom, spala je uže Marjeta. Bog vedi od kod je pozvedela o nerednosti Bogomilovi!

„On pesti svojo soprogo.“ Vest omolkne radi tega, da je zapeljal bil brata k nezmernosti; sveta jeza zgrabi Srečka.—

„Da sem bedak imel blaženega Leona za prismuknjenca! Evo, tu ga imamo!“ reče Bogomil.

„Niso pač prismuknjenci mnoge krati najnevarniši?—Inače pa tolaži se z menoj brate... tudi mene zadeva ta hiba hudo, huje kot—“

Prejenja, le neumljivi glasovi kipe iz grla. „Tebe?!“

„Jabelko ne pade daleč od družega—kaj smem upati od Malice, ko je Marjeta taka hinavka?“

„Čuj, Srečko! Malica.—“

„Nij še, kaj ne, moja poročenka; namerava še se poročiti! Pa kaj—“

Pri teh besedah skuštra si kodraste lase. Istim trenutkom vstopita v domači vert. Bogomil obstoji ne vede, kaj bi pričel.

„Hotel bi, ljubi Srečko, da sem krepkeje narave. Nijsem ustvarjen za te zgodke, jaz—jaz.“

„Stori, kar Ti svetujem! Namerjaš potovati na Dunaj prihodnji teden. Napoti se denes, Tvoje opravke oskrboval bom jaz. Upam tudi, da pozvem vse!“

„Oj Srečko, kako si res dober!“

„Zastonj se pač nijsem učil pravoslovstva celo leto. Pa kdo bi bil takrat mislil—ali „tempora mutantur et nos mutamur in iis.“ Sedaj je bila ura poludan, ob dveh odpelješ se na kolodvor in na Dunaj! Pojdi hitro kositi, da ne zamudiš!“

„Prav imaš; tako je najbolje. Daj mi roko, Srečko, da ne omahnem.—“

3.

Bogomil Farn stanoval je v prvem nadstropji po tustu podedovane hiše, katero je obdajal prkrasen vert z zalimi cvetkami in okusnim sadnim drevjem. V drugem nadstropji prebivala je gospodičina Neda Perret odgojiteljka hčera umerlega Lesata. Prišedša pred 8 leti k hiši bila je kot rodbinsko dedstvo.

Neda Perret nij še končala šestindvajsetega leta. Prav ljubo dekle podučevala je in odgojevala

Marjetico tako spretno, da jej je izjavil pogosto stari oče Lesat svojo zadovoljnost. Ko se je poročila Marjeta z Bogomilom, ostala je le še mlajša sestra Malica Nedi v odgojo.

Marjetica pač ni prizadela mnogega truda svoje odgojiteljki, tem več pa Malica. Marjeta bolj voljna in ukaželjna pustila se je voditi, kakor ljubo in drago. Inače je mlajša njena sestra tako samostalne naravi, da je teško odločiti, je-li Neda odgojiteljica, ali pa Malica. Brat njen Ugon osmošolec, stanuje pri nekem profesorji, da se ne zgubi, sam svoj v tujem kraju, v slabe tovaršije. Dasi je Malica drzen, iskren škratelj okoli sedemnajstih let, ima pri vsem tem mehko serce, in Neda pri njej nahaja miru in tolažbe v žalostnih trenutkih. In Neda ima dokaj tužnih ur.

Mlad rojak—oblagodarjene družine v M. sin — potoval je ž njo vred v daljno mestico G.; nadejal se je, da tukaj sreča jaderno uresniči želje mladih ljubincev.

Desetletnica je uže pretekla, a naš Lovre pričakuje nevspešno sreče, da mu premoženje dopusti stopiti pred oltar in položiti svojo roko v ono Nede Perretove. Le v dolgih obrokih shajata se kedaj pri kakej teti, a o poroki še misliti ni.

Toda ljubezen jima ne omahne. Nedi je še dosle ljuba barva, ktera je bila kedaj njemu, ušec; le tako se opleta, kakor jej je on nekaj svetoval. Prej bila je šega podpasati si obleke prav visoko pod ramo; Lovretu zdela se je ta noša lepa in Neda ohra-

mana. In kaka živahnost po ulici o tržnih dneh in kako občevanje kočij in mestne gospode in livrej ob nedeljah — ko se prihajajo Tržčanje oddihat na naš čist kraški zrak in napajat se z rajsko, vse oživljajočo kapljico domačega terana!

A Sežanci vemo tudi, da smo na stopinji postati meščanom in se znamo vesti po tem. Slavnosti so pri nas pri vsakej malej priliki na dnevnem redu. Zadnjič smo slovesno odprli novo cesto proti Šmarju, lepo, široko, mestno cesto (katera se nič prav ne vjeza z drugimi cestami našega okraja); zdaj nas uže čaka zopet druga slovesnost; z a p r l i bomo s primerno svečanostjo za letošnje šolsko leto našo trirazredno šolo; gospoda nabira darove in česar treba, da bo imela marljiva šolska mladež veseli dan koncem tridnevnega leta. To bo dan — jaz si ga uže prav živo slikam v duhu, — v katerem bosta šolska mladež in gospoda vzajemno družila utile dulci. — In za to slovesnostjo se gotovo kmalo ponudi u godna prilika drugej.

Toplo pa je letos pri nas, prav toplo, tudi kakor v mesta in to ni nikakor prijetno in ker je vendar še marsikaj drugega v Sežani, kar tudi ni prijetno, zato raje sklenem, nego Vam o tem poročam. A kedar me zgrabi nevolja, naslikam Vam, zanašajte se na to, tudi senčno stran naše Sežane.

R.

Iz Ljubljane 20. julija. (Izv. dop.) Naših čez mejo v blaženo Nemčijo šklečičih „pikelhavbarjev“ arogantnost presega uže vse meje. Glasovitega velikolepkega kulturnega apostela prof. Heinricha lani ustanovljeno društvo „Laibacher Liedertafel“ je minolo nedeljo „in corpore“ napravilo izlet na Šmarno goro, in sicer — se vé, kar je „nemško“, je vse dovoljeno — društvo niti ni prosilo dovoljenja policijskega v ta namen. Razume se, da tudi baš iz jedrnatega vzroka ni bila prepovedana ta zabava. Ubogi Slovenci! kakšne sitnosti pak imamo mi vselej prej, nego se nam s trdnimi pogoji in stalno odkazanim potem dopusti kakšna majhena javna veselica. Razposajenost šopirnih in širokoustnih naših germanizatorjev je obče znana, in tudi njih famozna „izobraženost“ ni Slovencev tuja. Naš narod je veren in pobožen in Slovenci smo obče dobri kristijanuje. Tega javno pokazati se naša narodna društva nigdar ne sramujó — a kaj se menijo za takšne „firlefance“ naši poganski nemškutarji. Oni mislijo: „vera je za kmeta, za gospodske ljudi ne“ in tako tudi ravnaajo. Stara božja pot na Šmarnej gori gotovo še nigdar ni imela takšnih obiskovalcev, kakor baš minolo nedeljo; urgermanske kobilice, katereso preplavile vrh pononnega hriba s čestito cerkvijsko Matere Božje, delase so res poštenej pravnosti znatno škodo. Spoštovani čitatelj, ali bi se ne sramoval vsak pameten in količkaj omikan človek v velikej družbi slačiti si srajco in potem gol letati na okolo? Izvestno ni nobeden slovenski rovtar tako nesramen, da bi se kaj takega vsodil storiti, a najmanj na božje poti. Če se človek hoče hladiti, naj leže v senco in miruje, toda nedostojno slačiti se in gol okolo skakati je navada divjaka! Slovenska društva, delajoča izlete, skrbé za to, da imajo v nedeljo po krščanskem običaju in zapovedi sv. mašo; za ohole nemškutarje naše to pravilo ne velja, kajti „Liedertafelji“ so se za našo ve-

nila je to nošo, ker je on dejal bil: tako se dobro oblači. Se celo zasmejevanje porednežev ne odpravi Nede od te noše. Ginljivo je poslušati, kako deklamuje pesni velicega pesnika Schillerja, ker ga je on pohvalil. Ker je pa Francozinja — bila je namreč rojena na Francoskem in ne more prav dobro izgovarjati nemščine — spremené se verzi tako v njenih ustih, da skoro ni spoznati vira njihovega.

Neda pa ima zaupnico Malico, ki čuti kot Neda. Sedaj ima Malica dovolj opraviti s seboj. — Okoli tretje ure po poludne je in zlatorumeno solnce pripeka kot nalašč skozi visoko okno, kder sloni Malica rudečih lic. Dolgi rumenkasti lasci spremené se v solčnih žarkih v najkrasneje zlato, ko ob enem nežni persteki sedemnajstletne gospoditine prevračajo liste necega slovarja.

Malica Lesatova je, kar zajdemo v žjvenji, „znajdljiva“. Kakor sploh skuša razvedeti se v današnjih zgodkih, koji so se veršili v hiši Farnovi.

Bogomilov nenadni sklep odpotovati še danes in mrzlo in žalostno vedenje njegovo; osupnjenje in jok Marjete, ki ne vé, od kod ta sprememba svojega soproga; naj bolj pa je bil osupnil Malico gerdobnež Srečko. Kakor ud skrivne veme postopa po hiši; sedaj se še ne zmeni za njo, sedaj zopet pogleduje njo nezaupno in tužnega obraza.

Togotna topoče z nežno nožico ob tla, obrazec jej zarudi, ko se spominja, kako osupljivo jo je pogledaval ljubi danes, sicer vedno hrepeneč zaljubljenih pogledov iz njenih milih oči. Ubija si glavo, kaj pomenjajo besede: o tempora, o mores! in mrmrauje Srečkovo, da jabelko ne pade drugo daleč od družega. Prav dišne besede! Tem mislim družijo se druge: o stričniku Leonu in o vezilu, koje se prav skrivaj pripravlja Bogomilu za rojstni dan; o konverza-

ro kaj malo brigali in so po svetem darilu prišli v cerkev ter ondi napravili zase poseben „koncert“. Da se pri tem ni posebno oziralo na cerkvene glasbe okus, se umeje samo po sebi. Tudi so se nekateri izmed veseljakov menda celó sposobili, da so začeli po pokopališču okolo cerkve rajati. Lepa reč na takó primernem kraju! — Potem so ti nemškotalni razsajalci odrinili in šli z gore, kjer so se na poti v Medvode baje igrali „skrivanja“, pri čemerse tudi mnogo niso ozirali na to, ali je polje in žito, kjer so gazili, kaj vredno ali nič. V Medvodah so nekateri — kakor se pripoveduje — še sijajniše javili svojo veliko izobraženost! V istini, vse hvale vreden izgled pri prostemu kmetu! Takšno neuravno in zabavljive obnašanje našopirjenih tujcev je naposled po pravici užalilo par kmečkih mladeničev; in kdo jim bode zameril, ako so tudi nekateri neotesane nemčurje zapodili s kameni in jim takó pokazali pot domov? Če je bilo vseh skupaj pet malo steknilo, ali niso tega tudi zaslužili?*) Dobro še vemo, kakšen ropot in hrup je nastal v tržaškem dež. zboru nedavno zaradi nedolžnih slovenskih besedic, katere sta izustila naša vrla primorska slovenska poslanca (slava jima!), zastopajoča svoj narod v svojem kraju, v slovenskem mestu Trstu. A te pritepene šalobarde drznejše se mej tujim narodom delati propagando za svoje čudne idejale. Pij jih bodi! Bogá naj zahvalijo, da so prišli slučajno mej strahopetne slovenske ljudi, kateri so jih samo potirali od sebe; če bi se to zgodilo kje na Italijanskem, izvestno bi jih bili tamošnji rojaki polovico elegantno podavili, a polovico ošpikali z narodnimi svojimi glasovitimi noži. In kakšen hrup so zagnale te uboge ponemčene reve po nemških novinah! Na vse strani se je tekoj brzojavljalo, da so „zaslužni“ liedertafelji, kateri so šele nedavno ubogim Dolenjcem naklonili 500 gl. podpore, bili v Medvodah strašno tepeni! Neolikanci! Ali je to humaniteta, da se bahate okolo, ako ste pomagali siromakom? Iz svojega itak nobeden „Liedertafel“ ni dal nobenega groša, če so pa storili človekoljubno delo, potem menijo ti ljudje brez razboritosti, da so si s tem činom osvojili dovoljenje nemškutarji širiti v nas Slovence! Ne, gospoda, človek ima kot tak brez ozira na vero in narodnost svoje dolžnosti, a kadar gre za narodnost, se tudi mi, če smo baš majhen narod, ne damo podmititi! Slovenci ostanemo Slovenci, zvesti sinovi svoje domovini, in se svojimi „dobrodelnimi koncerti“ nas ne pridobi niti milijon takih družtev, da bi bili poštenega svojega rodú izdajalci. To si Vi, trdoglava gospoda, dobro zapamtite in nikar ne hodite po kmetih naših ljudi dražiti in nemire delat, ko vendar morate uvideti, da ste vedno tepeni!

„Kmet iz mestne okolice ljubljanske.“
Dostavek uredništva. Danes beremo v „Oss. Triest.“, sledeči telegram: Jako marljivo žendarski stražmešter v Medvodah, kojega so časniki po krivem obdoločili, da je zanemaril svojo dolžnost, usmrtil se je iz žalosti. Preiskava ni še dognala do zdaj, da je bilo filharmonično društvo zares napadeno. Gotovo je pa, da ni nihče hudo ranjen.

*) Preteпов, naj prihajajo od koder in zaradi česar koli, ne bomo nikdar odobraval, ker svedočijo surovost, toda to je zopet res, da, kdor išče, najde! Op. ured.

nem slovarji; o pisemcu, ktero je bila pisala včeraj Marjeta svaku Srečku.

Zakaj se pač smeje Malica? Sama pri sebi govori „Evo, sedaj vem, od kod vse te nerednosti! Pa kako kratkovidni in ljubosumni so pač možaki; še celo Srečko, kojega sem imela vsikdar za prebrisaneega fanta! Pa le čakaj me, Ti porednež, še kesal se boš!“

Ustane, pozdravi Nedo, ki si je obrisala ravnokar solzo hrepenjenja, in švigne skozi vrata po stopnjicah dol.

Gospa Marjeta zdihuje in joče. Dosihmal nij se bil še védel Bogomil nikoli tako do nje kakor danes. Kako merzloben, kako osoren je in čemu odpotuje kar nakrat? Vročé solze lijo mladej gospej po licu.

Dokaj časa derži v roci dragoceno čepko, tudi vezilo za rojstni dan; pa le kesno napreduje delo. Včasí ozre se k Leonu, ki hiti pisati.

Kar nekdo poprime Marjeto za roko.
„Veš kaj, Marjetica? Nisem več otrok, kateri se nadzoruje!“

„Kaj pa imaš proti Nedi?“
„Nič, prav nič; še le ljuba mi je Neda. Pa poredni Srečko ne védi se odsihmal nikdar več proti meni kakor proti kteremu otroku!“

„Ti si otrok!“
„Doklej, gospa sestra, če Vas smem prašati?“
„Dokler — dokler — saj sama veš, da Neda ne moremo odsloviti. Koliko se je odgojevaje naji trudila in koliko povspešila najino omiko, ti je znano. Oča sami velevali so, da jo obderžimo pri hiši, dokler le hoče ostati; ako pa pojde od tod ali ako se omoži, damo jej tri tisoč dote!“

(Dalje prih.)

Iz Kopra 20. julija. (Izv. dop.) Na možkem učiteljšči za Primorje so se veršile pismene skušnje zrelostine od dne 2. do 11. t. m. Ker nam tudi letos radi varčnosti vladine ni „programa“ in se prilično vidi, kaj se zahteva od bodočega ljudskega učitelja pri maturi, naj tu v prvo sledé dotične naloge, ki so bile v izdelovanje: pedag.: Odgoja in razne periode njene. — Vprašanje po vsebini, načinu, lastnostih in razredbi. — Filantropizem in glavneji mu zastopniki. Slovenšč. „Če hočemo, da nam pride čestna in srečna prihodnost, treba nam je posnemati prave domoljube. Treba nam je vednosti, treba olike, treba čvrste močatosti.“ — O rabi dajavnika brez predlogovega. — Deblo, tvorka, gibka. Her va š č.: Zašto se mora poštovati starca i ženu? — Poraba komparativa — Djeci pučke škole predati spolove pridavnika. Italijana š č.: I doveri del maestro. — Dell'uso di tempi. — Vincenzo Monti. Nemšč.: Das Vergnügen ist ein Schatten, in welchem der Wanderer ausruhen, aber nicht verweilen soll. — Die Hauptmomente bei der Biegung des Zeitwortes. — Das Wichtigste über die Bildung der Eigennamen. Zemljepis: Razdelba človeštva po veri, — oro - in hidrografični opis Afrike (s karto) — V ljudskej šoli naj se otrokom poda najvažnejše o mestu Dunaji. Zgodovina: Kako se je razvila moč Habsburgov v srednjem veku? Severo amerik. svoboda, vojna, „Titus“, biografično v ljudskej šoli. Prirodopis: Rast lesov, rastlin po prikazajočih se okrogih. Določba mineralov in sredstva v to. Pojem „sesavec“ v ljudski šoli, Matem.: Dokaže se naj ravnanje pri iskanji kvadratnega korena. — Koliko sekund potrebuje navzgor verženo truplo, da dospe 800 m. višočine, če mu je pričetna hitrost 200 m? Kdaj pride do najvišjega mu mesta? Kako visoko se bode povzdignilo? — Metodični pouk o trikotu. Fizika; zapreke premikanju. Elektricitetni kondensatori. Sesalna pumpa v ljudskej šoli.

Oglasilo se je k skušnji 40 četrtoletnikov; med njimi je bilo 24 Slovencev, 4 Hervati in 12 Italijanov. Razun njih 4 privatisti (2 Italijana, 1 Hrvat in 1 Slovenec). Došli so tudi 4, lansko leto reprobani kandidati. Skupno število tedaj 48 maturandov.

Ustmene skušnje so se pričele vodstvom prečest. gosp. Ant. viteza Klodič — Sabladovskega dne 12. t. m. ter so trajale do 20. t. m. Izmed izprašancev je bilo skupno aprobanih 38 in sicer s slovenskim poučnim jezikom 12, s slovenskim in nemškim poučnim jezikom 8, s slovenskim in italijanskim pouč. jez. 1. Potem s hervatskim pouč. jez. 2, s hervatskim in nemškim pouč. jez. 1. Med Italijani: z italijanskim jez. 13, z italijanskim in nemškim pouč. jez. 1. Za zrele so spoznani Slovenci: gg. Bano, Belé, Beršček, Bunc Ivan, Kožlin, Kraševc, Leban Henrik in Leban Mih., Domenič, Makarovič, Miklavič, Pakiž, Predložnik, Rustija, Sila, Šekli, Sivec, Špan, Urbančič, Vodopivec Franc., Zorn — večinom verli goriški mladeniči. —

Od vseh maturandov je reprobanih za dva meseca iz samo jednega predmeta 4, in za jedno leto 6, med slednjimi sta 2 vnanja.

Interni maturandi so vživali tekom študij blizo 19.000 gold. državne stipendije. Mladi učitelji se bodejo sedaj razkropili po vseh krajih. Želimo jim srečno in čestno bodočnost!

Za 1. 2. in 3. tečaj koperskega učiteljšča bodejo skušnje ta in prihodnji teden; konec šolskemu letu pa 31. julija. Tretji tečaj ima 22 gojencev in sicer 12 Slovencev in 4 Hervate; drugi šteje 24 gojencev, med njimi: 13 Slovencev in 4 Hervate in prvi tečaj ima 29 gojencev in to 10 Slovencev in 3 Hervate. Ostali so Italijani.

p1.

Politični pregled.

AVSTRIJA. — Velevažna svečanost vršila se je preteklo nedeljo 18. t. m. na starodavnem Dunaji. Avstrijski strelci so napravili ta dan velikanski shod. Vdeležili so se ga strelci vseh avstrijskih pokrajin v čezobilnem številu; posebno Tirolsko bilo je zdatno zastopano. Namen takih shodov je krepiti patriotizem v Avstriji žalibog ne obračajo se enaki shodi vselej v ta namen. Zadnji shod strelcev l. 1868 vršil se je v veliko-nemškem zmislu, v katerem sta se povdarjala le nemški duh in nemška vzajemnost, Avstriji pa je bilo odkazano le drugo mesto. Sedanji shod pa je bil v resnici avstrijski. Sicer so skušali židovski listi dati shodu drugo lice, v katerem bi se bilo imelo sedanje Taaffe-jevo ministerstvo in njegov sporazumljivalni program javno grajati in, če mogoče, uničiti ali saj ob veljavo pred svetom pripraviti. Ali Taaffe je energično odbil vse take nakane ter ohranil shodu avstrijsk značaj.

Njih Veličanstvi presv. cesar in cesarica sta se glavne svečanosti udeležila, ko se je po tili sv. maši, — ktero je služil ošebno Dunajski

nadžkof in kardinal Kutschker, — blagoslovljena zastava avstrijskih strelcev. Predsednik svečanosti, dr. E. Kopp, je pozdravil Njih Veličanstvo z govorom, kakoršnega nismo vajeni slišati iz ustavoverskih ust; govor je bil po vsem avstrijski. Navdušenost pri svečanosti je bila velika, in izvršitev sijajno spričuje zmago Taaffejeve vlade.

Po raznih deželni zborih, tako v kranjskem, štajarskem, gornje avstrijskem, goriskem, i. dr. stavili so konservativni poslanci predloge, da bi se omejile ženitve onih ničarjev, ki nimajo s čem družino preživeti in ki vsled tega občinam na ramena pridejo. Predlogi pa se niso nikjer sprejeli, ker so se ustavoverci branili s pretvezo, da se s tem krči osebna svoboda.

Šolsko društvo „Schulverein“ je novo sredstvo, s katerim hočejo zagrizeni ustavoverci ponemčevati. Namen društvu je ustanoviti nemške šole s privatnimi doneski po vseh krajih, kjer je nemškutarstvo v nevarnosti; vendar hočejo politične okraje vjeti, da bi se zavezali v ta namen z denarjem pomagati. Kaj vlada k temu poreče, ne vemo. To je pa skoro gotovo, da bodo okrajne oblasti svoj delokrog zlorabile, če bo vlada k temu molčala.

Na Českem se hrabro boré za jezikovno svobodo in enakopravnost. V okrajih z mešanim prebivalstvom se še tu pa tam zgodi, da pošiljajo sodnije česki pisane vloge strankam nazaj, a te se red nopriložujejo pri deželni sodnji, inta ukaže navadno, da mora sodnija sprejeti česko vlogo, ker je vsled §. 13. obč. sod. reda česki jezik na Českem običajen tako kakor nemški. Posnemajmo tudi mi vstrajne brate Čeha, če hočemo, da se zares uvéde naš jezik v naše urade.

Madjarski „Egyetertes“ zahteva, naj se tisti Ogri, ki se deleže dunajske strelbe, ne pusté več na Ogersko nazaj, ker so se deležili politične demonstracije za „nemško kulturo“. Naj bi kateri naših listov kaj takega priporočal, proglasili bi nas gotovo kot veleizdajalce.

Na balkanskem poluotoku ni in ne bo še dolgo miru. Berlinska pogodba, katero so te dni zopet krpali pooblaščenca velevlasti, morala se bo izvésti z mečem. — Bolgari se hočejo popolnoma osvoboditi, ter ogledujejo svoje moči. Kranjski junak Hubmajer, kojemu gori srcé za svobodo slovanskih bratov na Balkanu, biva uže med njimi. — Grki so nekda tudi dobro oboroženi ter imajo 70.000 mož redne vojske.

Črnagora se resno pripravlja na boj z Albanci ter vtrjuje nekatera mesta. V kratkem priplujejo — kakor se poroča — evropske vojne ladije v osinjsko luko, da Turka prestrašijo. Slednjič mu pač ne ostane družega, nego vdati se. Nasledki zadnjih volitev in vladne spremembe na Angleškem se uže kažejo.

Nemški cesar je dne 14. t. m. potrdil od pruskega deželnega zbora sprejeto novo cerkveno-politično postavo. — Zdaj se mudi v Gostinu na Solnograškem v kopelji, kamor ga pojde nekda naš cesar obiskat.

Belgija slavi te dni petdesetletnico svoje neodvisnosti. Naš cesarjevič Rudolf se tudi deleži te slavnosti.

Domače stvari.

Ces. namestnik baron Pretis je bil preteklo nedeljo v Renčah; zvonjenje in streljanje je javilo do Gorice, da je bil sprejem slovesen; sicer pa nismo ničesar pozvedeli o tem častnem pohodu; niti ne vemo, je-li bil služben ali privaten.

Kakor smo zadnjič omenili, pričakujejo g. namestnika tudi na Kanalskem in više v naših gorah; v Kanalu se uže nekda pripravljajo za slovesen sprejem. — Vse to je prenegljeno. Kakor smo pozvedeli iz zanesljivega vira, pojde g. namestnik poprej še na Česko, kder se misli muditi kake tri tedne; potem še le — morda proti koncu avgusta — vtegne počastiti soško dolino s svojim oficijelnim pohodom. Kakor mu drago! Popotuje po Istri se je nekda prav hladno védel nasproti zastopnikom slov. prebivalstva, dasi so ga povsod prav svečano sprejemali. Koder je bil nagovorjen v slovenskem ali hrvaškem jeziku, prestri-

gel je govorniku besedo, češ, ali ne zna italijanski. V šolah pa je priporočal nemščino. Mi smo uže s početka rekli, da mož ni za nas.

C. k. deška šola v Gorici se s početkom prihodnjega šolskega leta zopet spremeni v vadnico ženskemu učiteljsku in slišimo, da se ob enem združita sedanja pripravljavna tečaja za naše srednje šole v en sam tak tečaj, v katerem se bodo slovenski in italijanski otroci skupaj urili v nemščini, da postanejo godni za gimnazij in realko.

Letos je štela italijanska pripravljavnica, združena z realko, toliko učencev, da je trebalo samo za njo dveh učiteljev; slovenskih učencev na pripravljavnici, združenih z gimnazijem, bilo je tudi zadostno število. Znanost pa naj bo eno samo učilišče, na katerem si bodo italijanski in slovenski otroci drug drugemu ovire delali pripravljaje se za nemške srednje šole, katero ostanejo, naj ljudstvo peticijsouje in deželni zbor sklepa, kar hoče. Stremayerjev duh počiva še vedno nad našim šolstvom!

Huda nevihta razsajala je preteklo nedeljo zvečer na raznih straneh naše dežele; posebno v Brdih je naredil vihar veliko škode v vinogradih in na sadnem drevju. Prirosilo je bilo ob enem tudi malo dežja, a veter je hitro zopet posušil površje in nenavadna vročina naslednjih dni je zdatno pospešila sušo, katera bi nam bila gotovo uničila razne vrtno in poljske pridelke — da ne bi bil še o pravem času privabil dežja. Danes po noči se je ulila mirna, zdatna ploha ter je par ur zaporedoma napajala žejno mater zemljo, da je zopet okrepcana za nekoliko časa. Tudi zrak je danes razhlajen, da dihamo lahko, kakor se spodobi ljudem.

Strupena muha. Te dni je upiknila muha neko ženo iz bližnjega Sempetra v brado. Vsled tega jej je začel hipoma obraz otekati in otekline se je širila tako naglo in strašno, da so morali slednjič prenesti nesrečnico v gorisko bolnišnico. Žena je v drugem stanju in ima doma mnogobrojno družino. Raznesila se je bila uže govornica, da je revica umerla, a do zdaj se še ni obstimla ta vest. Vsakakor pa je njeno življenje v nevarnosti. — Ne vemo, ali je bila muha navadna ali ne; a mogoče je, da postane tudi navadna muha nevarna, če se nasrka nrliškega ali družega hudega strupa. — Pred leti smo doživeli tak slučaj v červinjanskem okraju, kder je oseba po strupeni muhi v roko vpičena, po strašnih mukah umerla.

Razpis štipendijev. Vsled sklepa vis. dež. zbora od 30. junja t. l. št. 3006 razpisuje deželni odbor:

- eden štipendij po 400 gld. za nadarjenega rokodelca, kateri bi hotel obiskovati zimski tečaj za rezlarje in strugarje na dunajski šoli za umetnost in obrtnijo, ki se začne 1. oktobra 1880. in bo trajal do konca marea 1881;
- eden štipendij po 300 gl. znajdenemu pleteničarju (košarju), kateri bi se hotel na imenovanj šoli v istem času izobraziti v svojem rokodelstvu in izučiti se v obdelovanji bek.

Po končanem tečaju, ostane štipendistu rezlarju v dar strugarska in rezlarska klop z dotičnim orodjem, katero bo rabil za časa poduka.

Prosivci za prvi in drugi štipendij morajo imeti domovje in stalno stanovanje v eni izmed občin poknežene grofije gorisko-gradiške.

Prošnje naj se podajo po pristojnem županstvu na deželni odbor do konca avgusta t. l.; priloži naj se jim krstni list, spričevalo o domovju, stanovanju, in dobrem zadržanju in dokaze, da je prosivec zveden v svojem rokodelstvu.

Enakopravnost na železnicah. Mnogo pritožeb je uže bilo, da se nameščajo na železnične postaje v čisto slovenskih krajih uradniki, ki ne znajo našega jezika in ga tudi ne spoštujejo. Južna železnica se morda v tem oziru odlikuje mimo drugih ter se do zdaj prav malo zmeni za take pritožbe. Drugače pa hoče to biti za naprej na Rudolfovej železnici, koje vodstvo je zapovedalo svojim uradnikom in služabnikom, odmenjenim za spremljevanje vlakov, da mora do 1. prihod. januarja vsak, ki je po slovenskih deželah v službi, znati slovenski, in da se premesti na slabšo službo, ali celo odstavi, kdor se slovensčine do takrat ne nauči. Te je čisto pravična naredba; saj je uradnik za občinstvo in kder je to slovensko, mora uradnik pač znati slovenski, da ž njim lahko občuje. Mari naj se občinstvo zaradi uradnikov uči nemščine?

Nove dopisnice ali korespondenčne listke dobimo s prvim dnevom prihodnjega meseca; vredjene bodo tudi za odgovor ter bodo imele na obeh straneh vtisnjeno marko za 2 kr. — Za dežele, spadajoče v mednarodno pošno zvezo, izidejo pa oktobra meseca dopisnice po 5 kr. —

Slovenska nadarjena slikarja. Po goriske dežele odličnejših krogih dobro znani mladi umetelnik g. Ljudevit Grilec, zdaj bivajoč v Ljubljani, je dobil od dež. zbora kranjskega dovoljeno podporo 100 gld., da pojde pričetkom šolskega leta na Dunaj izobrazevati se dalje v svojej slikarskej umetelnosti. Mlademu in nadepolnemu našemu slikarju o

tem iskreno čestitamo. — Iz „Zvona“ po svojih krasnih podobah slovenskemu občinstvu poznati, vrlo nadarjeni g. Simon Ogri in pak se je pred kratkim povrnil iz Rima, da zdaj izvršuje neke slike v Cerknici na Kranjskem. Tudi ta narodu mnogo koristi obetajoči mladi mož hoče vjeseni oditi v Monakovo nadaljevat svoje studije.

Založnice za poljedelski kredit. Glavni zastop vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani nam piše:

Ko se je banka „Slavija“ na temelju vzajemnosti osnovala, povdarjali so njeni osnovatelji, med katerimi je bil tudi ranjki voditelj českega naroda in slavni zgodovinar Trt. Palacky, da mora njenemu opravilstvu v prvi vrsti na tem ležeti biti, da bodo slovenski narodi, med katerimi je imela banka svoje poslovanje razširiti, po njej dospeli do večjega blagostanja in s tem do neodvisnosti v narodnem obziru.

Zavist in strast provzročila sta mnogo napadov na banko in sicer zavist tudi deloma z naše, oboje pa od strani naših narodnih in političnih nasprotnikov, a vkljub temu razvijal se je zavod, ki je bil z neznatnim zneskom gld. 3000. — ustanovljen, nepričakovano sijajno in omogočeno mu je bilo svojej prvotnej nalogi ostati zvestemu s tem, da je na Českem in Moravskem ustanovljala založnice, ter vlagal vanje toliko denarja, da promet z njimi v poslednjih desetih letih znaša nekoliko milijonov goldinarjev.

Tudi naše domoljube po deželi pozivljale, so uže „Novice“ naj snujejo založnice, ter so opozorovale da je banka „Slavija“ pripravljena denar za potek poslovanja vsake takej založnici posoditi. Zalibog! ostali so ti pozivi brez uspeha in zd se nam, da le vsled tega, ker se med nami ne nahaja dosti podvzetnega duha in vztrajnosti.

V poslednjem času pa je vlada sama obrnila pozornost na poljedelski stan, kajti sprevidela je, da isti mora čedalje bolj propadati, ter da se proletarijat med njim mora širiti, ako mu na ta ali oni način ne pride na pomoč. Vsled tega je — spoznavši, da so najboljša pripomoč proti obubožanju kmetijskega stanu založnice in posojilnice, poslala okrožnice do vseh deželnih predsedstev in cesarskih namestništév, v katerih jih pozivlje, naj ustanovljajo založnice za poljedelski kredit po svojih področjih podpirajo.

Toda taki pozivi ostali bodo kakor doslej tudi odslej brez vsacega uspeha, ako se pri inicijativi samej ostane. Po našej misli treba je delavnosti iz središča, — iz Ljubljane — kajti marsikak domoljub na deželi, kateremu je sicer na blagostanji kmetijskega stanu ležeče, ustraši se prevelicega dela pri sestavljanju pravil za založnico in ideja zopet zaspi.

Izvolite torej sprejeti na znanje, da smo — da olajšamo ustanovljanje založnic z neomejenim poroštvom — izdelali sami načrt pravil, tako da jih pri nas vsakdo more dobiti.

Isto tako smo pripravljene vsacemu odboru, ki bi se kjerkoli ad hoc osnoval, z naveti in dejanji biti na pomoč.

Gledé na to in ker — kar je glavno — vsaka založnica od banke „Slavije“ prejme kapital za početek svojega delovanja, nadejamo se, da se bode po našej domovini mnogo enakih koristnih zavodov osnovalo, ako nas beste podpirali journalistika in vlada, uad čemer pa ne dvomimo.

Razne vesti.

„Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita“ je znana prislovica, s katero se ošabni Magjari radi babajo po sveti. Res, prav imajo, kdo jim bode to odrekal. Takih domačih „kurjih bojev“, kakor se časih godé na Ogerskem, katerim se ves svet roga, — hvalo Bogu, res mi še ne poznamo. Navedimo primer! V Keckemetu — in kdo bi ne poznal tega ogerskega mesta? — so pred štirinajstimi dnevi v nedeljo na trgu v dolgej vrsti sedele prodajalke jajec in so kramoljale mej seboj. Nagajiv črevljarsk učenec, porabivši lepo priliko, zagradi v koš z jajci in jo udere s svojim plenom po ulici. Prodajalka vsa razdražena to videvša vzame par jajec in jih zalučí za paglovcem, katerega pa ne zade ne. Prileteli pak sta krogli v dijaka, kateri je sé svojimi tovariši v praznej obleki šopiril se po trgu. Iznenaden se ta ozre in meni nič tebi nič skoči k sosedu one prodajalke in jo — daši je ta bila povsem nedolžna pri tej nesreči, — jame neusmiljeno mlati po plečih sé svojo palico. Drugarice nje razarjene, začno napadovalec prodajalke obmetavati z jajci, in ta boj se je vršil dotlé, da mu je policija storila konec.

Koliko stane pravca? V celjskem okrožju tožila sta sé dva sosedá zastran treh golobov, katere da je eden izmed one dvojice drugemu samovlastno ubil, ter s tem škodo učinil drugemu. Sosed, kateri je pravdo zgubil, ima plačati 120 gl. pravnih stroškov. To so bili pač dragi golobi!

Dobra pomoč zoper draginjo. Iz Teherana v Perziji poročajo, da vlada v pokrajini Urmiji silna

lakota, vsled katere je pomrlo uže više 500 ljudi. In v glavnem mestu Teheranu poskočile so cene raznovrstni hrani, dasi niso imeli nekda trgovci posebnega uzroka povečati jih. To mestnim prebivalcem zelo neugodno draginjo znal je odmah odpraviti ondanšnji princ Raib-Es-Sallanet, kateri je sam obhodil ves trg, ter je dal vsem kruhopekom in mesarjem, ki so postavili predrage cene, ušesa porezati, druge pa manj krive dal je za ušesa pihiti na vrata njihovih prodajalnic. To strogo postopanje imelo je koj izdaten uspeh; cene so se odmah znižale in ubogo ljudstvo se je lažej preskrbovalo s potrebnim živežem. Morda bi ne bilo napačno, da bi se tudi nekaterim goriškim mesarjem ušesa porezala.

Škoda po toči leta 1878. V našem cesarstvu razen Ogerskega je bilo 124 dni, v katerih je toča bila. Največ jih je bilo, kakor vsako leto, na Českem in v Galiciji, najmanj na Solnograškem in v gornji Avstriji in v Šleziji. Občin po toči oškodovanih je leta 1878. bilo 1092. Škoda v vseh teh deželah je bila preračunana na 5 milijonov 122.994 gl. Ta škoda je zadela posamezne dežele tako-le: Doljno Avstrijo z 221.192 gold., — gorju Avstrijo s 37.318 gold., — Solnograško s 75420 gold., — Štajarsko z 1 milijonom in 117.558 gold., — Koroško s 171.720 gold., — Kranjsko s 166.037 gold., — Primorsko z 902.305 gold., — Tirolsko in Predarelsko s 1 milijonom in 159.866 gl., — Česko s 425.541 gl., — Moravsko s 41.155 gl., — Šlezijo s 1400 gl., — Galicijo s 592.390 gold., — Bukovino s 36.692 gl. in Dalmacijo s 174.100 gold.

Tržno poročilo.

V Gorici 20 julija.

Kolonijali. Kava moka gl. 142—150, Ceylon gl. 146—157, druga gl. 122—127; Portoriko gl. 140—148; Malabar gl. 123—125; St. Domingo gl. 113—117; Rijo fin gl. 110—114; srednji gl. 100—106; sladkor fin gl. 50—51; Melis gl. 46—47; tolčen gl. 44—44.50

Sadje. Rožiči gl. 12—13; mandelji gl. 118—120; grozdje suho (uva passa) gl. 34—39; sultanina gl. 44—48.

Mast, sir in olje. Maslo gl. 72—85; ameriška mast gl. 64—66; domača slanina gl. 63—67. ameriška gl. 64—67; pijačentinski sir star 136—160; pekorin gl. 114—116; bovški letošnji gl. 70—72; olivno najfineje cije gl. 74—76; srednje gl. 56—58; Corfù gl. 50—54; Raguza gl. 44—45; istrijsko gl. 46; Petrolej v sodčih gl. 18.50—18.75, v zabojih gl. 19.75—20 Vse navedene cene pr. 100 kil.

Žito, moka in riž. Pšenica hekt. (100 litrov) gl. 8—8.20; sirk gl. 6.30—7.—; rež gl. 6.50—6.80; ječmen cel gl. 4.75, pehan gl. 11.50—12.50; oves gl. 3.80—4.—; fižol gl. 8—9; ajda gl. 7.80. Kdor hoče preračunati na staro mero, naj računni 31 litrov star pol. pri ovsu 5 litrov več, Riž je od 8 gl. do 26 najfineji. Moka I gl. 21.30; II gl. 20.30; III gl. 20.—; IV. gl. 18.—; V gl. 16.20; VI gl. 13.80; otrobi debeli gl. 6.10; drobnji gl. 5.30, pr. 100 kil.

Špirit in vino. Domače žganje Hek. gl. 60—63; špirit rafiniran gl. 39—40; vino furlansko črno gl. 29—31; belo gl. 25—27; uvažena razna vina kakor krajsko (dolenjsko), štajersko, ogersko, laško in celo tirolsko po različnih cenah in po kakovosti. Seno in slama je bilo prodano od 1 gl. do gl. 1.25 za 56 kil., krompir letošnji po gl. 2.— do 2.25, pr. 100 kil.

Dunajska borza.

	23 julija.
Enotni drž. dolg v bankovcih	72 gl. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 " 60 "
Zlata renta	87 " 35 "
1860 drž. posojilo	132 " — "
Akcije narodne banke	830 " — "
Kreditne akcije	278 " 10 "
London	117 " 75 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 54 "
Državne marke	57 " 75 "

Mlatilnice

na štifte in na stebre, z napravo za slamo stresati, z rešetom in snažilnim aparatom, na lesenih nogah, sicer pa iz železa, z najnovejšimi popravami, se dobodo dober kup. Tudi imamo triere (trieure za gospodarje in mlinarje, in rezanice za z noge pritiskati. To pošiljamo do Dunaja franco. Narisane podobe zastoj. Iščejo se dobri agenti.

Ph. Mayfarth et Co.,

tovarna za stroje v Frankobrodu (Frankfurt a. M.) in na Dunaji, v mestnem magazinu, (Stadtlingerhaus.)

Počastujemo se naznaniti slavemu občinstvu, da imamo prav obilno oskrbljeno zalogo pravih ogerskih vin najboljših sort, katera smo osebno ukupili na Ogerskem ter so vsled povelja tukajšnjega mestnega magistrata od deželne kmetijske šole kemično preiskovana.

Hektoliter prodajamo po 11 do 20 gl. franco na dom.

V Gorici julija meseca 1880.

Bratje Bolaffio.

Vsakej gospodinjji prekoristno!

Ces. in kr. privilegiran

PEČNI PRAH

prve avstrijske tovarnice za pečni prah od Karola Russ & Comp.,

Dunaj 1. Bez. Weihburggasse 21.

Naš pečni prah (trajni ali suhi kvas) nadomestuje popolnoma vsaki kvas. Ne pokvari se nikdar in se torej lahko ohrani; vsaka pekovina dobi po njem brže kakor po najboljšem kvasu finejši in čistejši okus, postane krajši in rahlejši, testo se nagleje in enakomernejše vzdiguje in se nikdar ne poleže; pri tem se pa pribra-nijo obela in jajca; ja rudi na času se prištedi, ker ni treba čakati, da se testo vzdigne, še pri kroših ne — in kar veliko velja, da ne napeja. — V paketih po 5, 20 in 50 kr. Svati se pred nič vrednim ponarejenim blagom.

Prodajalci dobé primeren nameček.

Hajd na kmete!

Kdor želi priti iz mestnega praha na poletni hlad ter okrepčati se v zdravem zraku mej živim zelenjem z hladno studenčnico, naj pride v Dornberg; v prijaznej hiši na bregu zelene Vipave so štiri prav priležno opravljene sobe za poletne goste, kder bodo z vsem prav dobro in uljudno postreženi. Zraven hiše je lep vrt, za vrtom naravna kopelj, Vipava, in krog in krog krasna narava. Kaj hočete še več? in vse to po spodobni ceni.

Kdor želi pozvedeti kaj več, naj se oglasi pri *opravništvu „Soče.“*

Marijacejske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni

posebno pa se sponaša pri netečnosti, želodečni slabosti, slabodišcem dihu, kedar človeka napenja, mu kislota podaja, kedar ga grize ali vjeda, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezalci, če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti slija, zlatenci, pri studu in metanji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, prenasitenosti bodi z jedmi ali pijačami, pri glistah, vrančnih, jeternih ali hemoroidalnih bolestitih.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr.

Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Gironcoli v Gorici, blizu „treh kron“.

Centralna zaloga za razpošiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzengel des Carl Brady, Krem-sier, Mahren.

Podpisani naznanja, da se je kot civilni zemljemerec ustanovil v Tolminu. Naročena dela bode izvrševal vestno in točno tudi v deželnem jeziku ter se priporoča posebno slavnim županstvom in posestnikom za izdatno podporo

Janez Sirk
civ. zemljemerec.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politično razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se tako ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za uro in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastoj. Vsa uro so natančno repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katero se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično požlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektro-galvanično požlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stalje preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranem regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastoj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe in impozantne. Ker je taka ura po minulih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota,

Naslov: Uhren-Ausverkauf

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,

Wien, Rothenthurmstrasse N.ro 9.